

Motion Minska förskrivningen av antibiotika och stärk Region Skånes arbete mot antibiotikaresistens

Ordförandens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige följande

1. Regionfullmäktige bifaller motionens första att-sats.
2. Regionfullmäktige anser att motionens andra och tredje att-satser är besvarade med motionssvaret.

Sammanfattning

Mätta Ivarsson (MP) och Lena Östholm Munkberg (MP) har i en motion föreslagit (1) att ett tydligt mål införs om att antibiotikaförskrivningen inom Region Skånes verksamheter inte ska överstiga 250 recept per 1000 invånare, (2) att en handlingsplan tas fram med förslag på åtgärder för att målet ska nås och antalet förskrivningar av antibiotika i Skåne ska minska, samt (3) att åtgärdsförslagen kostnadsberäknas och återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden.

I ärendet finns följande dokument:

1. Motionssvar 2024-02-12
2. Motion 2023-06-28

Överväganden

Antibiotikaresistens utgör enligt WHO ett av världens 10 största hot mot folkhälsan och enligt de stora beräkningar som gjorts nyligen är död i antibiotikaresistenta infektioner globalt den vanligaste dödsorsaken redan år 2050. Kostnaderna för att hantera spridning av resistent bakterier inom hälso- och sjukvård och omsorg ökar ständigt, bland annat genom förlängda vårdtider och extensiva smittspårningar. Det innebär dessutom ett stort mänskligt lidande.

Regeringen avsätter varje år medel till Nationella Strama (Samverkan mot antibiotikaresistens) för arbetet för en minskad antibiotikaresistens, vilket innebär att Strama är den enda delen av kunskapsstyrningen som har en egen finansiering. Sverige har även sedan i fjol en antibiotikaambassadör i EU. Stramas arbete är tvärprofessionellt och syftar till att ta fram nationella behandlingsrekommendationer vid infektioner, att implementera följsamheten till dessa riktlinjer och att följa och analysera antibiotikaförskrivning och antibiotikaresistensutveckling.

Nationellt arbetar Folkhälsomyndigheten (Fohm) med samarbetspartners (bland annat Strama) med olika projekt inom Antibiotika Smart. Ett centralt kriterium för en Antibiotika Smart region är att ha en tydlig regional plan för arbetet mot den ökande antibiotikaresistensen. Plan och mål behöver vara inskrivna i styrdokumentet för regionen. Ett annat kriterium är att ha en adekvat finansiering av den regionala Strama-gruppen.

I Region Skåne finns en Strama-grupp, vilket är nyckeln till att driva och samordna arbetet för en minskad antibiotikaresistens. En av de viktigaste faktorerna för att bromsa antibiotikaresistensen är att minska förskrivningen av antibiotika. Strama har ett väl utarbetat koncept för att arbeta med dessa frågor och en mycket central insats är att öka följsamheten till nationella riktlinjer vid infektioner.

Under pandemin minskade antalet uthämtade antibiotikarecept i alla regioner i Sverige. Efter pandemin ses dock en ökning av uthämtade antibiotikarecept. Totalt sett är nivåerna dock fortfarande något lägre än före pandemin. I Skåne ligger antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare på 303 under den senaste tolv månadersperioden (jan-dec 2023) vilket är en ökning med 8 procent jämfört med samma period jan-dec 2022. Skåne ligger fortsatt på höga nivåer jämfört med riket.

Samverkan mot antibiotikaresistens Skåne (Strama) fortsätter att arbeta i linje med Stramas handlingsplan, vilken syftar till en ökad följsamhet till behandlingsrekommendationerna samt till att skapa förutsättningar för ansvarsfull användning av antibiotika. En viktig del i arbetet är informationssatsningar och utbildningar till såväl vården som allmänheten. En annan del är arbete med att ta fram och synliggöra olika stöd till förskrivarna. Strama Skåne arbetar kontinuerligt med återkoppling på lokalt förskrivningsmönster och lokala resistensdata till förskrivarna.

Strama anser att ett tydligt mål för antibiotikaförskrivningen till de skånska invånarna på 250 recept/1000 invånare och år ytterligare skulle stödja Stramas arbete eftersom Skåne fortsatt ligger högt i förhållande till andra regioner. Strama har redan idag en handlingsplan för ökad följsamhet till behandlingsrekommendationerna samt till att skapa förutsättningar för ansvarsfull användning av antibiotika, men en skarp målsättning föranleder naturligt en översyn av handlingsplanen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår med anledning av det anförda att regionfullmäktige ska bifalla motionens första att-sats och att sats två och tre ska anses vara besvarade. Målet om 250 recept/1000 invånare och år införs i så fall i verksamhetsplan och budget för 2025, uppföljning sker i verksamhetsberättelse delår och helår. Behov av eventuell ytterligare finansiering för att nå målet får beaktas i budgetprocess för 2025. Då målet blir bindande för hela Region Skåne kommer Strama-gruppen att behöva uppdatera sin handlingsplan i enlighet med målet.

Anna Mannfalk
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör